

Vergaderjaar 2025–2026

36 816

Wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en enkele andere wetten in verband met het stroomlijnen van het fiscale inzagerecht (Wet stroomlijning fiscaal inzagerecht)

B

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 5 december 2025

I. ALGEMEEN

1. Inleiding

Het kabinet heeft met interesse kennisgenomen van de vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van de BBB, het CDA en Visseren-Hamakers.

De leden van de fractie van het CDA vragen of de Staatssecretaris kan aangeven of er gewerkt wordt aan suggesties om het proces van amendementen beter te begeleiden. Het recht van amendement is een in de Grondwet opgenomen recht van de Tweede Kamer. Het staat de leden van de Tweede Kamer vrij om amendementen in te dienen op de wetsvoorstellen in het pakket Belastingplan 2026. Tegelijkertijd is het kabinet van mening dat dit grondrecht een verantwoordelijkheid met zich meebrengt om op zorgvuldige wijze met amendementen om te gaan. Het kabinet is het met de leden van het CDA eens dat het van groot belang is dat de potentiële gevolgen en effecten van amendementen vooraf goed worden gewogen. Het kabinet roept de leden van de Tweede Kamer dan ook elk jaar op om de nodige terughoudendheid en zorgvuldigheid te betrachten bij het indienen en het stemmen over amendementen. Ter ondersteuning bij het opstellen van amendementen stelt het kabinet jaarlijks de amendementenservice van het Ministerie van Financiën ter beschikking aan de leden van de Tweede Kamer. Deze service biedt Kamerleden hulp bij het opstellen van een juridisch, technisch juist en uitvoerbaar amendement, inclusief quickscan door Belastingdienst, Douane en Dienst Toeslagen. Vanaf Prinsjesdag kunnen amendementen worden aangevraagd. Hoe eerder een verzoek wordt ingediend, des te beter de amendementenservice ondersteuning kan bieden bij het zorgvuldig opstellen en uitwerken van de voorstellen. Vroegtijdig aanvragen vergroot daarmee de kwaliteit van het amendement. Daarnaast stuurt het kabinet, zoals gebruikelijk, voorafgaand aan de stemmingen een appreciatiebrief. In deze brief wordt aangegeven welke amendementen uitvoerbaar en kwalitatief houdbaar worden geacht en welke niet.

Het kabinet wijst de leden van de Eerste Kamer erop dat er mede dankzij deze service dit jaar veel amendementen zijn aangenomen die technisch juist, juridisch correct en uitvoerbaar zijn. Een voorbeeld hiervan is het amendement Stultiens c.s.¹. Met dit amendement wordt een apart tarief voor passagiers die vertrekken met een privévliegtuig opgenomen in de vliegbelasting.

Het kabinet en het Ministerie van Financiën verlenen zoveel en waar mogelijk ambtelijke bijstand aan de leden van de Tweede Kamer. Ik kan toezeggen dat het Ministerie van Financiën deze bijstand ook zal blijven verlenen. Het is daarna tijdens de stemmingen, aan de leden van de Tweede Kamer om een afgewogen beslissing over de amendementen te nemen.

2. Hoofdpijnen van het voorstel

De leden van de fractie van de BBB vragen welk beleid de Belastingdienst voornemens is te voeren voor wat betreft documenten die fiscaal gezien een relevantie hebben langer dan de termijnen van de Archiefwet. De verplichting tot het vernietigen van daarvoor in aanmerking komende stukken, al dan niet digitaal, is vastgelegd in de Archiefwet 1995.² Voor het fiscaal inzagerecht is voor de termijn aangesloten bij de verplichting die voortvloeit uit artikel 3 van deze wet. Op die manier wordt bewerkstelligd dat belastingplichtigen stukken even lang als de inspecteur kunnen inzien en wordt gewaarborgd dat stukken bijvoorbeeld niet worden vernietigd als er nog een bezwaar- of beroepsprocedure loopt. Dit kan ertoe leiden dat de bewaartermijn voor stukken verschillend kan zijn. Als tegen een belastingaanslag of voor bezwaar vatbare beschikking bezwaar is ingesteld, wijzigt het moment waarop de daarop betrekking hebbende stukken vernietigd moeten worden.³ Daarmee is er niet het risico dat er stukken die als bewijsvoering kan worden gebruikt, zijn vernietigd tijdens een lopende procedure.

De Belastingdienst en de Douane zijn als bestuursorgaan op grond van de Archiefwet verplicht (in afstemming met het Nationaal Archief) tot het opstellen van selectielijsten⁴ waarin onder meer wordt aangegeven welke archiefbescheiden vernietigd moeten worden. Omdat de Archiefwet een vernietigingsplicht kent, hebben de Belastingdienst en de Douane na afloop van de op grond van die wet geldende termijn de stukken zelf dus ook niet meer. Belastingplichtigen krijgen in het portaal de mogelijkheid om stukken te downloaden, waarmee ze zelf de mogelijkheid hebben om documenten te bewaren, ongeacht de bewaartermijn van de Belastingdienst en Douane.

3. Doenvermogen

Het lid van de fractie van Visseren-Hamakers vraagt op welke manier de overheid invulling geeft aan het inzagerecht voor minder digivaardige belastingplichtigen. Voor minder digivaardige belastingplichtigen wordt door de Belastingdienst momenteel een mogelijkheid gecreëerd om een geprinte en/of digitale versie van hun dossier op te vragen via de Belastingtelefoon of een servicebalie.⁵

¹ Kamerstukken II, 2025/26 36 815, nr. 13.

² Er ligt op dit moment een wetsvoorstel in de uw Kamer tot intrekking van de Archiefwet 1995 en vervanging door een nieuwe Archiefwet (Kamerstukken 35 968).

³ Zie ook de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (Kamerstukken II, 2025/26, 36 816, nr. 3, p.16).

⁴ Zie Selectielijst van de primaire processen van het Directoraat-Generaal Belastingdienst vanaf (2009) 2023, Stcrt. 2025, 31382 en Selectielijst directoraat-generaal Douane vanaf (2013) 2023, Stcrt. 2023, 29744.

⁵ Kamerstukken II, 2025/26, 36 816, nr. 3, p. 11.

De Douane streeft ernaar om het inzagerecht zoveel als mogelijk digitaal te realiseren. Dit sluit ook aan bij de doelgroep van de Douane die hoofdzakelijk bestaat uit ondernemers. Mochten uit de pilot van de Douane op dit voorstel toch andere signalen blijken, dan zal de Douane zorg dragen voor een analoge route voor degenen die daar behoefte aan hebben. Gelet op de doelgroep van de Douane, zal dan onderzocht worden op welke manier deze ondersteuning het beste plaats kan vinden.

De Staatssecretaris van Financiën,
E.H.J. Heijnen